

Stichting “Oudheidkamer Hoolt’n”

NIEUWSBRIEF

Januari 2024

Nummer 24-01

Algemeen

De laatste Nieuwsbrief kwam in oktober van vorig jaar uit. Dat betekent dat er ondertussen weinig speciale/extra activiteiten waren bij de Oudheidkamer, behalve dan de deelname aan de Kerstfair. Daarom is het een mooie gelegenheid om in deze Nieuwsbrief in het bijzonder aandacht te besteden aan onze werkgroepen en vooruit te kijken naar de geplande activiteiten in dit jaar.

Organisatie Oudheidkamer

Bestuur

Ria Meijerman-Lubbersen begint langzamerhand een beeld te krijgen wat de activiteiten bij de Oudheidkamer in houden.

Hallo Holten

In het december nummer van Hallo Holten staat een leuk artikel over de Oudheidkamer op basis van een interview met Jolanda Ulfman en Jan Beumer.

Vrijwilligers

Bij de vrijwilligersgroep vonden geen wijzigingen plaats.

'n Spieker eigendom van de gemeente Rijssen-Holten

Zoals in vorige Nieuwsbrief is vermeld is 'n Spieker in september definitief in eigendom over gegaan naar de gemeente Rijssen-Holten.

Uitbouw aan de achterkant Dorpsstraat

We moeten toch nog wat geduld betrachten voor dat het sein op groen komt te staan voor wat betreft de uitbouw aan de achterkant Dorpsstraat.

Wel zijn er ondertussen voorbereidingen aan de gang voor de bouw en het plaatsen van een klokkentorentje op de nok van het gebouw Dorpsstraat. Een klokkentorentje zoals het er vroeger op heeft gestaan.

Exposities

'Boskoprando'

Maart aanstaande komt een eind aan de expositie 'Boskoprando'.

De thema-expositie met als onderwerp Holtense winkeltjes in de jaren 50 – 60 van vorige eeuw had als benaming 'Boskoprando' meegekregen. Een expositie onder andere gericht op de Holtense kruidenierswinkels/winkeltjes zoals die er in Holten waren in die periode. Zo is er een winkelinterieur te zien met bijbehorende kruidenierswaren uit die periode, met een

grote originele kassa. Daarnaast is er heel veel fotomateriaal te zien van de inmiddels verdwenen winkels en rijdende winkels uit die tijd. De in de vitrines uitgestalde rookwaren, schoonmaakmiddeltjes, etc. leveren bij de bezoekers meestal veel herkenning op. De aandacht van bezoekende Holtenaren ging vaak vooral uit naar de foto's, terwijl de aandacht bij de toeristen en niet-Holtenaren vooral lag bij de uitgestalde kruidenierswaren.

In de middelste expositieruimte laat de werkgroep Textiel zien met welke attributen en in welke kleding de huisvrouw toen op pad ging voor de wekelijkse boodschappen.

'Broer een leven lang boer'

Ook de schilderijen expositie van Broer Pekkeriet gaat in maart aanstaande plaats maken voor een nieuwe expositie.

De door Broer Pekkeriet gemaakte schilderijen van landschappen, dieren, stillevens en schilderijen nageschilderd van oude meesters zoals Johannes Vermeer stonden vooral in de belangstelling van Holtenaren.

'Gezondheidszorg - De Zorg van Toen'

Zoals in vorige Nieuwsbrief al werd aangekondigd staat voor april as. een nieuwe expositie op de planning met als onderwerp de gezondheidszorg in Holten en in het algemeen van toen. Dat van 'toen' wordt waarschijnlijk wel een heel breed begrip.

Er wordt materiaal beschikbaar gesteld door een aantal Holtense EHBO'ers, die nog materialen in bezit hebben wat jaren geleden werd gebruikt bij de EHBO.

Heel recent werden we benaderd door de kinderen van dokter Sijtsema, met de vraag of er interesse onzerzijds is voor de medische materialen, goederen en gereedschappen verzameld door dokter Sijtsema. We hebben dit bekeken en kwamen tot de conclusie dat dit een geweldige basis kan zijn voor deze nieuwe expositie, aangevuld met het EHBO-materiaal en eigen materiaal.

In de spullen van familie Sijtsema komen we naast dokter Sijtsema, dokter Bessinkpas en dokter Nagelhout tegen.

Foto-expositie – Sporthal 't Mossink

In november richtte de fotowerkgroep in Sporthal 't Mossink een nieuwe expositie in. Dit keer niet in samenwerking met een sportvereniging, maar alleen foto's uit ons eigen archief. Sportfoto's van kleine verenigingen uit Holten en sporten die minder deelnemers trekken dan bijvoorbeeld de voetbal. Zo zijn er foto's van tafeltennis, badminton, biljarten en Jeu de boules.

Foto-expositie – 50 jaar Diessenplas

In het kader van 50 jaar Woonzorglocatie Diessenplas, onderdeel van Carinova, heeft de werkgroep Foto een foto-expositie samengesteld, met eigen fotomateriaal en fotomateriaal beschikbaar gesteld door de Diessenplas.

Overige Oudheidkamer-activiteiten

Noaberavond 2024

Voor donderdag 14 maart 2024 staat de jaarlijkse "Noaberavond" gepland in de "Kandelaar".

De werkgroep Foto zal dan een deel van de buurschap Espelo onder de loep gaan nemen.

We zijn in overleg met het Espelose zangkoor in oprichting en Joke Vrugink om deze avond op te treden. Mogelijk wordt het dan voor het Espelose koor in oprichting een debuutoptreden.

Bevrijding Holten - Stolpersteine

Het Stolpersteine poetsen door de leerlingen van een Holtense basisschool, een jaarlijkse activiteit in het kader van de herdenking van de bevrijding van Holten op 8 en 9 april 1945, georganiseerd in een samenwerkingsverband van de Oudheidkamer en de SVNF (Stichting Viering Nationale Feestdagen), staat voor dit jaar gepland op maandag 8 april as. Groep 8 van de Haarschool zal komen poetsen.

Filmweek

In de week van maandag 8 april tot en met donderdag 11 april 2024 organiseert de werkgroep Film weer de jaarlijkse filmweek voor donateurs en andere belangstellenden. Dagelijks een middagvoorstelling en een avondvoorstelling. Het programma voor die week wordt weer meegestuurd met de uitnodiging voor de Noaberavond en bekendgemaakt de middels persberichten.

Bevrijdingsdag 5 mei

5 Mei 2024 valt dit jaar op een zondag. In hoeverre er speciale activiteiten zijn die dag en of de Oudheidkamer hier extra aandacht aan gaat besteden is nog niet vastgesteld.

14^e Hoolter Museumdag

De gezamenlijke Holtense musea en cultuurhistorische instellingen organiseren dit jaar op woensdag 11 augustus 2024 voor de veertiende keer de Hoolter Museumdag.

De deelnemende musea en cultuurhistorische instellingen zullen naast de Oudheidkamer zijn:

Collectie Nagelhout;

Museum 'Broer een leven lang boer';

Diekerhookse Mölle "De Hegeman";

Natuurmuseum Holterberg.

Mogelijk wordt ook dit jaar weer een onderdeel van Greun Holten, de Greunt'n Tuin op Opa's Erf aan de Pasmansweg in het programma opgenomen.

Kuier'n door het hart van Holten

Rond juni as. wordt de organisatie van de dorpswandeling 'Kuier'n door het hart van Holten' weer opgepakt. Onder begeleiding van een deskundige vrijwilliger van de Oudheidkamer worden de deelnemers aan deze wandeling meegenomen langs historische plekjes in het hart van Holten. De rondleidingen worden weer verzorgd door Anton van Beek en Hans Stam.

Voor meer informatie zie de website van de Oudheidkamer Holten.

Kerstfair

Eerlijkheidshalve moeten we toegeven dat onze verwachtingen van de te houden Kerstfair op vrijdag 15 december jl. niet al te hoog waren gespannen. Maar het werd een goed opgezette activiteit, wat zich kon verheugen in een geweldige publieke belangstelling. Vanaf rond 3 uur 's middags tot bij 8 uur 's avonds was er volop publiek.

Bij de Oudheidkamer konden de dames en heren pannenkoekenbakkers de pannenkoeken bijna niet aanslepen.

De Holtense kwis

Ook dit jaar deed een team van de Oudheidkamer mee aan de Holtense kwis. Op 27 december om 19.00 uur ging ons team enthousiast aan de slag met de diverse opdrachten.

Er was onder andere een muziekkwis, een rubriek met natuurvragen, sportvragen, koninklijk huis vragen en moesten we connecties raden.

Evenals voorgaande jaren bleek dat ons team wat jongere teamleden miste en dat het wel heel veel vragen en opdrachten

waren. Net voor 23.30 uur werden de vragen ingeleverd in het Kulturhus.

Op de uitslagenavond op 6 januari jl. zagen we dat van de 51 teams wij de 40^e plek hadden bereikt

Werkgroepen

Registratie

Vanaf 1 januari 2023 verzorgt Ep Agterkamp de registratie van alle binnenkomende historische voorwerpen en materialen, daarbij vaak met de hulp van de dames van de werkgroep Textiel. Verder heeft Ep de tweede verdieping opnieuw ingericht om wat ruimte te creëren, wat aardig gelukt is. Hij is nu bezig dit ook te doen op de eerste verdieping. Dit gebeurt dan in overleg met de werkgroep Opslag- en onderhoud.

In 2023 zijn 198 verschillende voorwerpen ingebracht.

Opslag- en onderhoud

De werkgroep Opslag- en Onderhoud is voor wat betreft bemensing de laatste jaren door overlijden behoorlijk geslonken. Zodanig zelfs dat mocht de door ons gewenste uitbouw aan de Dorpsstraat doorgang vinden, dan is het wenselijk dat de werkgroep qua bemensing uitbreiding krijgt. Gelukkig kan de werkgroep bij speciale activiteiten, zoals tijdens de Kerstfair, de Open Dag en de Holtense museumdag zo nodig een beroep doen op Arie Jansen en Henk Wansink.

Gastvrouwen - Gastheren

De dames en heren van de Werkgroep Gastvrouwen-Gastheren vormen mede het visitekaartje van de Oudheidkamer. Holtenaren, toeristen en andere belangstellenden die een bezoek brengen aan de Oudheidkamer worden meestal ontvangen en welkom geheten door de dames en heren van deze werkgroep.

De dames en heren van de werkgroep zijn: Janna Bronsvoot-Lubbersen (coördinator), Maurice Aanstoot, Hanny en Ep Agterkamp, Gerry Beijers, Mieneke Bosschers, Frits Bouman, Hennie Brands, Dicky Broekhuis, Marietje de Grote, Jan Hendriks, Anne Jansen, Jannie Jansen, Diny Klein Hegeman-Bosschers, Henk Klein Velderman, Gerda Kolkman, Jan Lammertink, Dinie Nijenhuis, Gerrit Nijland, Jan Nijland, Herman Paalman, Gerrit Pijffers, Everdien Spakman-Stevens, Jan Stam, Janny en Henk Wansink en Geertje Zoetbrood.

Jolanda Ulfman verzorgt het rooster van de werkgroep. Lid van de werkgroep betekent dat je tijdens de openingstijden van de expositie soms geen enkele bezoeker welkom kan heten, maar soms ook dat er niet of nauwelijks tijd is om even rustig thee of koffie te drinken.

Schoonmaak

De werkgroep Schoonmaak is de werkgroep die het minst in beeld komt, schoonmaken ten tijde dat er verder niemand in het gebouw aanwezig is. Maar niet minder belangrijk, want ook deze werkgroep vormt een onderdeel van het visitekaartje van de Oudheidkamer. Jannie Jansen is de coördinator van de werkgroep geassisteerd door Ria Aanstoot, Hennie Brands, Dinie Nijenhuis, Ria Volkerink en Janny Wansink.

Bibliotheek

De werkgroep Bibliotheek ontvangt, meestal vanuit de Holtense bevolking, en registreert allerlei historische documenten variërend van oude rekeningen/nota's/facturen tot oude krantenartikelen en aktes. Ook komen er nog steeds stukken binnen over de Tweede Wereldoorlog. De werkgroep is zelf ook actief met het verzamelen van actuele artikelen uit kranten, welke men interessant vindt om te bewaren. Zeer content is de werkgroep met het bezit van bijna alle door de jaren heen verschenen boeken/uitgaven over Holten. Het meest recentelijk verkregen waren dat onder andere: 100 Jaar v.v. Holten – Jubileumblad HOERA! ROODZWARTERS, OKIA 50 jaar – OKIA Jubileumboek,

Boek De Haanstra's, vier schilders uit een gezin, Boek 'Kees Stoop, Leven en Werk', Boek 'Kiek'n en preuv'n' van Gerrie Oplaat en Boek De geschiedenis van Erve Voelman.

Bij bijna alle thema-exposities wordt wel een beroep gedaan op de werkgroep voor het leveren van materiaal.

Momenteel is de werkgroep bezig de digitale registratie de van de aanwezige boeken uit te breiden met een beknopte inhoudsweergave.

De werkgroep bestaat uit : Diny Klein Hegeman-Bosschers (coördinator), Hennie Brands, Henk Paalman en Geertje Zoetbrood.

Genealogie

Het heeft even geduurd voordat Picturea de datavelden had vastgesteld en had aangeleverd, voor dat de werkgroep Genealogie kon starten met het Project 'Uitbreiding Genealogiebronnen op de website Erfgoed Rijssen-Holten'. Een project zoals beschreven in de Nieuwsbrief 2023-01 en waarin is opgenomen:

- Bevolkingsregister 1850-1931.
Het deel dat betrekking heeft op het ontsluiten van de Bevolkingsregisters.
- De DBTL boeken.
Dooptboek Holten 1706-1811, Begraafboek Holten 1800-1811, Trouwboek Holten 1706-1811, Lidmatenboek 1775.
- Oud Rechterlijke archieven.
De scans van de Oud Rechterlijke archieven zijn deels gemaakt door onze werkgroep (2313), deze zijn geschikt voor publicatie en deels door Collectie Overijssel (voormalig HCO), deze zijn echter niet geschikt voor publicatie en moeten dus opnieuw gescand worden, 1520 scans.

Eind vorig jaar kon een start worden gemaakt met het scannen en indexeren door de werkgroep Genealogie. De samenstelling van de werkgroep Genealogie is: Jan van Langen (coördinator), Jochem IJmker, Henk Stoevenbelt en Jan Verheul.

Heemkunde

De samenstelling van de werkgroep Heemkunde is ultimo 2023 als volgt: Anne Jansen (coördinator), Anton van Beek, Albert van de Maat, Wim Nijenhuis, Hans Stam, Ab Vincent en Hotze Wiersma. Na de succesvolle presentatie/uitgave van het boek 'Tien eeuwen Holten' zijn de heren op zoek gegaan naar nieuwe uitdagingen en hebben ze zich het afgelopen jaar geconcentreerd op het verzamelen en vastleggen van de gegevens van Holtense historische herbergen, zoals De Denneboom, De Ulft, De Kroon, enz. De tekst over de historische Herbergen is min of meer gereed, uiteraard wil men deze tekst graag voorzien van foto- teken- en of schildermateriaal.

Men heeft nu besloten op deze wijze de gegevens van meerdere Holtense onderwerpen (historisch – in principe tot de jaren 50 – 60 van de vorige eeuw) te verzamelen en vast te leggen. De werkgroep heeft (voorlopig) gekozen voor de volgende onderwerpen uit Holtens historie:

1. Winkelbestand, inclusief diverse speciale activiteiten, zoals verwerpingen.
2. Wandel- en kerkepaden.
3. Namen van buurtschappen en erven.
4. (Winkel) venters.
5. Veldwachters.
6. Huisartsen.
7. Wegen van voor de brand in 1829.
8. Oude feestterreinen.

Mogelijk komen er nog meer onderwerpen bij.

Waar dit uiteindelijk toe zal leiden is nog niet duidelijk, mogelijk is het de aanzet tot het uitbrengen van een nieuw boek.

Kleding -Textiel

Voor de dames van de werkgroep Kleding/Textiel is het al jarenlang een vast gegeven dat men als werkgroep op maandagmiddag aanwezig is in 'n Spieker. De werkgroep beschikt over een grote collectie kledingstukken, kledingstukken van uiteenlopende aard, van doopkleding en trouwkleding tot begrafenis-kleding.

De aanwezige kledingstukken werden gedragen in een periode van rond 1880 tot 1980. Vooral kledingstukken van vóór 1945 tonen soms een specifieke dracht voor Holten, zoals mutsen gedragen door vrouwen in Holten en directe omgeving. Herstellen en repareren van kleding was een belangrijk taakveld van de werkgroep, maar komt veel minder voor. Nog steeds wordt er regelmatig textiel en kleding aangeboden, wat wel betekent dat er geselecteerd moet worden.

In het gebouw Dorpsstraat heeft de werkgroep een min of meer een eigen expositiegedeelte. In dit deel probeert Hanny Agterkamp zoveel aan te sluiten bij de andere exposities.

In oktober jl. sloot Annie Overmeen zich aan bij de werkgroep. Hanny Agterkamp is de coördinator van de werkgroep. De overige leden zijn Coby van Bruggen, Fenny Fros en Hilly Warrink.

Film

Voor de werkgroep Film zou 2023 weer een intensief jaar worden en kwam het aansluiten bij de werkgroep van Gerhard Kolkman goed uit. Zo werden weer veel video-opnamen en montages (inclusief het voorzien van commentaar en muziek) gemaakt onder andere van:

- Broer een leven lang boer;
- Inhalen nieuwe burgemeester Jurgen van Houdt;
- Concert HMV, OCH en Amazing;
- Korendag Holten;
- Herdenking Stevensmonument Helhuizen 2023;
- Sloop AH-gebouwen;
- Diny Nijenhuis en Henk en Mini Paalman in de Oudheidkamer

Videomontages gemaakt van de opnamen van onder andere:

- OKIA – Tug of war;
- Interview Jans Jansen – razzia WO II/Marinus Stevens;
- Herdenking Stevensmonument Helhuizen 2022.

Daarnaast werden weer oude films van derden gekopieerd en bewerkt. Verder films vertoont, onder andere bij Zorgcentrum De Diessenplas en in de Oudheidkamer.

Organiseerde en verzorgde de werkgroep de Filmweek in de Oudheidkamer.

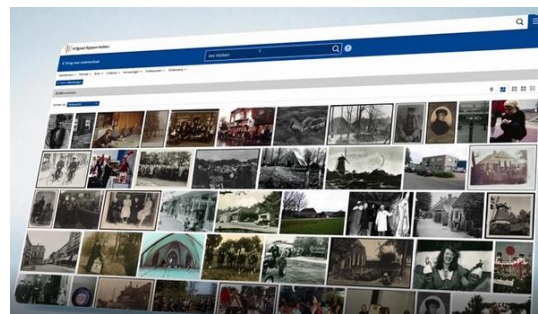
De samenstelling van de werkgroep Film is dus nu: Jan Wansink, Johan Hofman en Gerhard Kolkman.

Foto

Bij de start van de vorming van werkgroepen bij de Oudheidkamer in 2001/2002 was er een werkgroep Foto, toen nog Foto/dia, bestaande uit 5 mensen. Men beschikte over plm. 2500 foto's en 2000 dia's. De werkzaamheden waren toen al digitaliseren, beschrijven en registreren van het materiaal. Op de jaarlijkse begunstigersavond werd het onder de loep nemen van een 'buurschap' vanaf toen een vast programmaonderdeel.

Een grote verandering kwam er rond 2010 met het project Digitaal Tafelen, een samenwerkingsverband van gemeente Rijssen-Holten, Oudheidkamer Riessen en de Oudheidkamer Hoolt'n, nu Erfgoed Rijssen-Holten. Er kwam een nieuwe website die gevuld moest worden met onder andere foto's. Dat betekende geschikte foto's uitzoeken, scannen, maar bovenal de beschrijving van wat men op de foto ziet en op de website plaatsen.. Nog steeds is de werkgroep hiermee bezig en staan er op de website Erfgoed-Rijssen Holten ondertussen plm. 9000 'Holtense foto's' en is de werkgroep qua bemensing flink groter.

Naast zorg voor de website Erfgoed Rijssen-Holten wordt een flink deel van de tijd besteed aan het onder de loep nemen van een 'buurschap' voor de jaarlijkse Noaberavond, dit jaar een deel van Espelo. Voor zo goed als iedere nieuwe expositie in de Oudheidkamer verzorgt de werkgroep meerdere fotocollages en worden foto-exposities verzorgd in Sporthal 't Mossink en Zorgcentrum Diessenplas.

Gerrit te Winkel is naast bestuurslid ook de coördinator van de werkgroep en kent de werkgroep de volgende leden: Maurice Aanstoot, Herman Boode, Gerrit van den Bos, Ab Brilman, Dicky Broekhuis, Wim Nijenhuis, Everdien Spakman-Stevens, Ab Vincent, Jan Voogt en Henk Wansink.

Mariniers

De werkgroep Mariniers lijkt voor velen toch wel een beetje een vreemde in het bijt. De werkgroep kwam destijds binnen bij de Oudheidkamer door de relatie die de leden van de werkgroep hadden met de Canadese Begraafplaats (de aanwezigheid als groep bij de herdenkingen). De werkgroep heeft ondertussen een vaste plaats binnen de organisatie van de Oudheidkamer ingenomen. In eerste instantie was de aandacht vooral gericht op het verzamelen en exposeren van uniformen. Ondertussen ligt dat al veel breder, bijvoorbeeld is er veel foto- en filmmateriaal. Van leden van de werkgroep is alleen Frits Bouwman (coördinator) woonachtig in Holten. De overige leden van de werkgroep zijn: Dick Bruins – Rijssen, Jan Hendrikse – Hengelo (Ov), Henk Klein Velderman – Markelo, Jan Lammertink – Wierden, Gerrit Nijland – Aadorp en Gerrit Pijffers – Wierden.

OAD museum

Het OAD museum in 'n Spieker blijft nog steeds een vaag gebeuren. Het aanwezige materiaal is nog steeds eigendom van de familie ter Haar. Wat het uiteindelijke doel is nog steeds niet duidelijk. Teun Willeminck en Leo Heere doen het beheer.

Financiën

De voorlopige cijfers over het boekjaar 2023 komen uit op een klein positief resultaat. Ook kunnen we een eind van jaar ontvangen leuke bestemmings-schenking melden, deze wordt voorlopig even gereserveerd.